

TUSSEN EB EN VLOED

Een film over het Zandvoort van toen in opdracht van:
GENOOTSCHAP OUD-ZANDVOORT

Dames en heren,

Met plezier wil ik een korte inleiding houden op de film, die u straks zult gaan zien. Het is niet alleen een plezier om dit voor u te doen, het is m.i. ook nodig en gewenst dat u vooraf een aantal zaken verneemt, zodat u met een goede instelling naar de komende beelden zult kijken.

Al in het prilste begin van het bestaan van het Genootschap Oud-Zandvoort, heeft het toenmalige bestuur het standpunt ingenomen, dat het goed is om zoveel mogelijk van het vroegere Zandvoort - het oude Zandvoort - in woord en beeld vast te leggen. Daarbij was deze gedachte op de achtergrond: Er zijn nu nog mensen in ons midden, die uit eigen ervaring kunnen spreken over het vroegere Zandvoortse volksleven. Mensen, die wellicht een bijdrage kunnen geven om verantwoord die geschiedenis door te geven, die ook zij op hun beurt weer van hun voorouders mochten vernemen.

Uit dat standpunt kwam toen het voorstel om dat Zandvoortse volksleven van vroeger op film vast te leggen.

De heer Ted v.d.Leden hier uit Zandvoort was bereid om die taak uit te voeren en hij heeft dat kunnen doen, dankzij de grote inzet van vele leden van de folklorevereniging. DE WURF alsmede andere Zandvoortse ingezetenen. Daarbij moet men bedenken, dat deze personen geen filmacteurs zijn maar wel mensen met een groot hart voor de plaats waar zij geboren en getogen zijn.

Uit deze samenwerking is er als het ware een reconstructie opgezet, die wij moeten zien als een zekere sfeertekening. Het is nu eenmaal onmogelijk om alle facetten van het dagelijks leven te verfilmen.

Het geheel is zeker geen documentaire maar nu wij alweer een aantal jaren voorbij het moment van opname zijn, kunnen wij al wel spreken, dat deze film een document is.

Het lijkt negatief maar het tegendeel is waar, deze film heeft zeker niet de pretentie om als een Zandvoort-promotie-film de wereld in te gaan. Al zal vertoning elders zeker in de smaak vallen.

Natuurlijk het zijn Zandvoortse beelden maar het is inmiddels ook mogelijk geworden om aan die beelden Zandvoortse geluiden toe te voegen (en daar komt dan het element van document naar voren). U zult o.a. in het eerste deel van deze rolprent de stem kunnen horen van wijlen de heer Piet v.d.Mije. De heer Gerard Nijkamp komt niet in beeld maar wel horen wij zijn accordeon muziek en hebben wij het over muziek, dan mag ik hier ook noemen, dat de drie delen van deze film telkenmale beginnen met een strofe van het Zandvoortse volkslied gezongen door mw. Suze Gansner-v.d.Bos. De film bestaat uit 3 delen van respectievelijk 24, 27 en 17 minuten. Deel I laat ons de schelpenvisser zien en o.a. het repareren van het wiel bij de smederij van Jaap Dorsman; de rondgang van de omroeper; een visafslag op het strand en de gang van de vislopers naar Haarlem, Bloemendaal of Heemstede.

Het heeft geen zin om u de martelgang te verhalen, die deze frollen hebben moeten ondergaan voordat zij gelakt, gemonteerd h`ergemonteerd zijn met de toevoeging van een muziekband. Het dankzij de financi"ele steun van de gemeente Zandvoort, dat e. gerealiseerd kon worden, het is daarom met zeer veel genoegen, dat nu deze film aan het gemeentebestuur en gemeenteraad voor de eerste maal gepresenteerd wordt.

Deel II dames en heren, roept in herinnering het feit, dat de konijnen in de duinen niet alleen om te zien waren maar ook, dat er altijd wel een stroper was. En bij een stroper hoort een jacht-opziener. Jan Molenaar en Engel Honschoten resp. stroper en jacht-opziener beiden zijn niet meer maar het is wel zo, dat dankzij een aantal gesprekken van de heer Van der Leden met genoemde Engel Honschoten zo getrouw mogelijk filmbeelden gemaakt konden worden. Ik moet u daarbij opmerkzaam maken, dat ook de pet van de stroper nagekeken wordt. Niet om een konijn te vinden maar het was wel de plaats waar o.a. de strikken werden bewaard.

Onze vislopers - u weet er is geen vrouwelijk woord voor dat beroep - komen weer in beeld en bij de kousepael gaan dan ook de kousen uit. Het vis roken en drogen komt in beeld en het badleven is per slot van rekening al meer dan 150 jaar oud in Zandvoort, dus ook die beelden komen in beeld. Een droef tintje is tenslotte een gang naar moeders graf-

Deel III dames en heren, schenkt aandacht aan het plooiën van d Zandvoortse kap door de dames Draaijer en Omstee, beter bekend Tante Pie en Tante Engeltje en ik mag daarom nog wel eens opmer dat het zien van die beelden voor ons deze film een Zandvoorts document maakt.

Zandvoort was in vroeger dagen beroemd om zijn duinaardappelen en opnamen van een duinlandje met het rooien van de aardappelen mocht dan ook niet ontbreken. Let u dan op, dat er na elke mand die er op de kuil gaat één aardappel terzijde wordt gegooit. Men moest toch weten hoeveel manden men geteeld had. En wanner er vroeger over iemand gekletst werd, dan had men daar een speciaal gebaar van de hand voor achter de rug.

Tot slot ziet u de titel al "Koppiesdag" een heel aparte gebeurtenis in het Zandvoort van vroeger maar zoiets moet nog eens verfilmd worden. De titel is er al.